

Motion till riksdagen 2020/21:1054

av **Marléne Lund Kopparklint (M)**

Säkerställ om det finns hemmavarande barn i kritiska patientsituationer

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör ta fram en förordning om att sjukvårdspersonal vid särskilda fall ska fråga patienten om det finns hemmavarande barn och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Julen är nu över. Det är en högtid särskilt för barnen. Tyvärr är det inte alla barn som får fridfulla och glädjande jular. För barn som inte har det bra hemma är inte bara jullovet utan också andra högtider och lov från skola och barnomsorg ofta en plåga. Skolan, fritidsaktiviteterna och barnomsorgen tar ledigt. Det gör däremot inte missbruket, våldet i nära relationer, den psykiska ohälsan och stressen. För en halv miljon barn är jul, påsk, midsommar, sommarlov etcetera troligtvis en av de värsta perioderna på året när mamma, pappa eller andra vuxna brister i sitt vuxenansvar. Det är också perioder då sjukvården får se denna baksida. Därför är det oerhört viktigt att personal inom sjukvården ställer rätt fråga när de träffar på den krassa verkligheten.

I dag finns exempelvis statistik på hur många som kommer i kontakt med sjukvården på grund av våld i nära relation. Det går också att ta fram statistik på hur många av dessa människor som har hemmavarande barn. Skulle man jämföra dessa siffror med hur många orosanmälningar som inkommit till socialtjänsten från sjukvården i samband med händelsen skulle vi med största sannolikhet se ett stort mörkertal av barn som har förbisetts. I dag är det nämligen godtyckligt huruvida sjukvården ställer frågan om det finns hemmavarande barn och, om det blir konstaterat att det finns det, att det följs upp med en orosanmälan till socialtjänsten. Lagen är tydlig för personal som arbetar inom bland annat sjukvården att man är skyldig, enligt 14 kap. 1 § socialtjänstlagen (SoL), att anmäla till socialtjänsten om man misstänker eller får kännedom om att ett barn far illa.

Skyldigheten att anmäla är personlig och kan inte överlåtas. Tröskeln för anmälan ska vara låg. Man behöver inte ha bevis eller själv utreda barnets situation.

Problemet är att om personal inom sjukvården inte vet om att det finns hemmavarande barn, då har de heller ingen skyldighet att göra en anmälan. Därför faller många barn mellan stolarna och blir osynliga. Detta anser vi att det måste ändras på. Det är en självklarhet att sjukvården mer aktivt måste lyfta på stenarna, så att mörkertalet för barn som far illa eller blir brottsoffer minskar. Så fort det kommer in en patient som exempelvis blivit utsatt för våld i nära relation eller misshandel, har ett missbruk, kommer in för rattfylla, lider av psykisk ohälsa, suicid etc. ska vårdpersonal ställa en fråga om det finns hemmavarande barn alternativt om det går att få fram via journalen. Om det finns barn med i bilden ska en orosanmälan upprättas enligt socialtjänstlagen 14 kapitlet paragraf 1.

Marléne Lund Kopparklint (M)